

Asia: LVM/417/03/2013

Hallituksen esitysluonnos tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tieliikennelain uudistukseen liittyen annan seuraavan lausunnon

LAUSUNTONI ASIA 1

Lakiesitys:

Luku1

2§

Kohta 17)

17)

pysäköinnillä

ajoneuvon seisottamista kuljettajineen tai ilman kuljettajaa, ei kuitenkaan lyhytaikaista ajoneuvon seisottamista siihen nousemista tai siitä poistumista taikka ajoneuvon kuormaamista tai kuorman purkamista varten;

Lausuntoni yo. kohdasta.

Kohta on jo nykyisessä laissa ja säilyisi entisellään. Tämä tulkinnallinen lainkohta on kuitenkin aiheuttanut paljon ristiriitaa kansalaisten ja pysäköinninvalvonnan välillä. Se, mitä kuorman purkaus ja lastaus tarkoittaa, on erityisen ongelmallinen ja vaatii lakitekstiin muutoksen.

Esimerkiksi Vantaan pysäköinninvalvonta tulkitse että kuorman purku on päättynyt, heti kun tavara on otettu ajoneuvosta ulos. Kuorma pitää laskea ajoneuvon viereen jalkakäytävälle. Sitä ei saa siirtää ajoneuvon ollessa vielä seisotettuna esimerkiksi rakennuksen ovesta sisään. Kuorma pitää jättää paikalleen ja ajoneuvo on heti siirrettävä pois. Yksin liikkeellä olevan ajoneuvon kuljettajan on siis jätettävä kuorma jalkakäytävälle varkaudelle alttiiksi. Tällaista laintulkintaa on kansalaisen vaikea käsittää järkeenkäyväällä tavalla. Vantaa kuitenkin tulkitsee lainkohtaa juuri näin ja asia on helposti Vantaalta tarkistettavissa. Vantaa on julkisuudessa olleiden tietojen mukaan määrännyt runsaasti pysäköintivirhemaksuja tähän laintulkintaan liittyen. Julkisuudessa on Vantaan laintulkintaa arvosteltu kovin sanoin. (Tekniikan maailma-lehden artikkeli joulukuu 2016).

Kaikilla Suomen eri alueilla ei olla yhtä tiukkoja laintulkinnassa. Esimerkiksi Espoossa sallitaan kuorman purku ajoneuvosta sisätilaan, kunhan pysytään lyhytaikaisuuden rajoissa. Tämä on oikein. Vantaan tulkinta johtaa esimerkiksi yksinajavien jakeluautojen kuljettajat tai yksin kuormaa kuljettavat kansalaiset helposti kestävämmään ja kohtuuttomaan tilanteeseen ja haittaa yhteiskunnan ja kansalaisten toimintaa..

Tämän lainkohdan paremmalla muotoilulla voidaan estää Vantaan noudattama laintulkinta ja samalla palvella paremmin yhteiskunnan, kansalaisten ja yritysten toimintaa ja arkipäivän tarpeita. Lainkohdan korjaaminen on tärkeää myös siksi, että nykyisin on ja jatkossa ehkä entistä enemmän aluepysäköitikieltoja ja varsinaiset pysäköintialueet voivat olla hyvinkin kaukana tavarantoimituksen kannalta.

Lainkohdan parantaminen on tärkeää siinäkin mielessä, että aiemmin maksuton valittaminen hallinto-oikeuteen hylätystä pysäköintivirhemaksun oikaisuvaatimuksista maksaa nyt 250 euroa, joka tehokkaasti estää valitussten tekoa, jos kyseessä on vähänkin tulkinnanvarainen asia. Valittajalla pitäisi myös olla lähes juristin koulutus, jotta uskaltaisi lähteä valittamaan tulkinnanvaraisista asioista.

Asian korjaamiseksi ehdotan tämän lainkohdan muuttamista seuraavaan muotoon, jossa 'kuorman purkaminen' sijasta määritetään 'kuorman toimittaminen' ja 'kuorman lastauksen' sijasta määritetään 'kuorman noutaminen' :

Luku1

2§

Kohta 17)

17)

pysäköinnillä

ajoneuvon seisottamista kuljettajineen tai ilman kuljettajaa, ei

kuitenkaan lyhytaikaista ajoneuvon seisottamista siihen nousemista tai siitä poistumista taikka ajoneuvon kuorman toimittamista tai kuorman noutoa varten.

LAUSUNTONI ASIA 2

Muuttokuorman lastaus ja purku.

Nykyinen tieliikennelaksi ei toimi asunnonvaihtotilanteissa muuttokuormien osalta silloin, kun käytännössä ainoa mahdollinen muuttoauton seisottamispaikka on pysäköintikieltoalueella. Muuttokuormaa ei pureta lakiehdotuksessa mainitussa lyhyessä ajassa. Tämän kaikki varmaan ymmärtävät. Muuttokuorman purkaminen vie sen ajan, minkä se vie. Laissa pitäisi olla sellaiset säädökset, jotka mahdollistavat muuttoauton seisottamisen pysäköintikieltoalueella muuttokuorman noutoa ja muuttokuorman perille toimittamista varten, kunhan toiminta on jatkuvaa ja siihen käytetään vain se aika, mikä tarvitaan. Tällainen salliva lainkohta antaisi samalla viestin, että valtiolta ei halua tarpeettomasti haitata kansalaisten muuttoja vaikkapa uuden työn perästä tai muusta syystä.

Tällä muuttokuorman käsittelyn sallivalla lainkohdalla olisi oleellinen tarve, koska nykyisin on ja jatkossa ehkä entistä enemmän aluepysäköitikieltoja ja varsinaiset pysäköintialueet voivat olla hyvinkin kaukana asunnosta.

LAUSUNTONI ASIA 3

Lainkohta

37 §

Pysäyttämistä ja pysäköimistä koskevat kiellot

Ajoneuvoa ei saa pysäyttää

....

....

....

8) maksulliselle pysäköintipaikalle maksua suorittamatta;

....

....

....

Pidän tätä lainkohtaa yhteiskunnan ja liikenteen toimivuuden ja sujuvuuden kannalta haitallisena.

Ehdotan joissakin EU-maissa olevaa käytäntöä, joka sallii esimerkiksi 5 minuutin seisottamisen.

Ehdotan lainkohtaa muutettavaksi muotoon

Lainkohta

37 §

Pysäyttämistä ja pysäköimistä koskevat kiellot

Ajoneuvoa ei saa pysäyttää

....

....

....

8) maksulliselle pysäköintipaikalle maksua suorittamatta yli 5 minuutin ajaksi;

....

....

....

LAUSUNTONI ASIA 4

Tieliikennelain peruseriaatteena tulee olla, että se palvelee ensisijaisesti tieliikennettä ja tienkäyttäjiä. Jotkut viranomaiset, esimerkiksi pysäköinninvalvonnassa, ovat vaatimassa lakiin sellaisia kohtia, jotka helpottaisivat viranomaisen vastulla olevaa valvontaa. Tämä on aivan

toissijainen näkökulma, jonka ei pitäisi vaikuttaa juurikaan lain sisältöön. Ensisijaisesti tieliikennelain tulee olla tarkoitettu kansalaisille ja tietä käyttäville yrityksille. Viranomaisten tehtävä on sopeuttaa toimintansa lain puitteisiin mahdollisimman hyvin. Enempää viranomaisilta ei voi vaatia.

Jos lakia muutettaisiin valvonnan vaikeuden takia, niin se mitä ilmeisimmin samalla tarkoittaisi kansalaisten ja yritysten toiminnan vaikeuttamista.

LAUSUNTONI ASIA 5

Liikennevirhemaksut.

Ehdotetut huomattavasti aiempia vastaavia korkeammat liikennevirhemaksut ovat kohtuuttomat. Suomen tieliikenteen turvallisuus on korkealla tasolla ja koko ajan paranee. Tällaisilla kohtuuttomilla korotuksilla annetaan liian holhoava ja jyrkkä viesti kansalaisille ja lisäksi ne ovat haitallisesti ”tasaveron luonteisia”, jolloin vähävaraisille rankaisu samasta rikkeestä on tosiasiallisesti paljon kovempaa kuin hyvätuloisille.

Liikennevirhemaksut pitää mitoittaa niin, että niillä on toisaalta vaikutusta, mutta toisaalta eivät raunioita pieni- ja keskituloisten eikä heidän perheidensä toimeentuloa.

Ehdotan, että

esitetyt liikennevirhemaksut määritetään tulojen mukaan porrastetusti. Porrastetu liikennevirhemaksut tulee mitoittaa kokonaisvaikutukseltaan neljäsosaan esitetyistä.

Jos tämä porrastaminen ei ole jostain syystä mahdollista (vaikka se on mielestäni hyvinkin mahdollista), niin ehdotan, että liikennevirhemaksut pienennetään joka tapauksessa neljäsosaan esitetyistä. Lisäksi ehdotan, että otetaan käyttöön huomattusten antaminen tai anteeksiantantaminen niiden rikkeiden osalta, joihin voidaan esittää ymmärrettävästä huomaamattomuudesta johtuvat tai vastaavat perusteet.

LAUASUNTONI 6

Ehdotettuun tieliikennelakiin tulee sisällyttää lievennyslauseke kaikkiin niihin kohtiin, joissa joku asia kielletään liikennevirhemaksun uhalla. Liikennevirhemaksun sijasta asianomaiselle pitää voida antaa hyvin lievästä rikkeestä ymmärrettävästä huomaamattomuudesta tai muusta vastaavasta syystä huomaustus tai teko voidaan antaa anteeksi. Viranomaiselle pitää asettaa laissa vaatimus, että se tekoa arvioidessaan harkitsee asiaa myös lievennysten kannalta. Viranomaisia tulee laissa velvoittaa esittämään liikennevirhemaksupäätöksessään, miten on otettu huomioon lieventävät ja anteeksiannettavat näkökohdat.

Erkki Peltonen